

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020! Axa Prioritară: Administratie publică și siștem iudiciar accesibile și transparente

ORGANIZAREA JUDICIARĂ. PARTEA I (II)

Curțile de apel, tribunalele, tribunalele specializate și judecătoriile

Organizarea curților de apel, a tribunalelor, a tribunalelor specializate și a judecătoriilor

Curțile de apel sunt instanțe cu personalitate juridică, în circumscripția cărora funcționează mai multe tribunale și tribunale specializate, potrivit anexei nr. 1 care face parte integrantă din prezenta lege.

În cadrul curților de apel funcționează, în raport cu complexitatea și numărul cauzelor, secții sau, după caz, completuri specializate pentru cauze civile, cauze cu profesioniști, cauze penale, cauze cu minori și de familie, cauze de contencios administrativ și fiscal, cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, insolvență, concurență neloială sau pentru alte materii, precum și completuri specializate pentru cauze maritime și fluviale.

Tribunalele sunt instanțe cu personalitate juridică, organizate la nivelul fiecărui județ și al municipiului București, și au, de regulă, sediul în municipiul reședință de județ.

În circumscripția fiecărui tribunal sunt cuprinse toate judecătoriile din județ sau, după caz, din municipiul București.

În cadrul tribunalelor funcționează, în raport cu complexitatea și numărul cauzelor, secții sau, după caz, completuri specializate pentru cauze civile, cauze cu profesioniști, cauze penale, cauze cu minori și de familie, cauze de contencios administrativ și fiscal, cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, insolvență, concurență neloială sau pentru alte materii, precum și completuri specializate pentru cauze maritime și fluviale.

Tribunalele specializate sunt instanțe fără personalitate juridică, care pot funcționa la nivelul județelor și al municipiului București și au, de regulă, sediul în municipiul reședință de județ.

Tribunalele specializate preiau cauzele de competența tribunalului în domeniile în care funcționează.

Cauzele aflate în curs de judecată la data începerii funcționării tribunalelor specializate, se vor trimite acestora, pe cale administrativă, din oficiu, spre soluționare.

Tribunalul specializat este competent și în caz de trimitere spre rejudecare.

Judecătoriile sunt instanțe fără personalitate juridică, organizate în județe și în sectoarele municipiului București.

Localitățile care fac parte din circumscripțiile judecătoriilor din fiecare județ se stabilesc, cu avizul conform al ministrului justiției, prin hotărâre a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

În raport cu natura și numărul cauzelor, în cadrul judecătoriilor se pot înființa secții sau complete specializate.

În cadrul judecătoriilor se vor organiza secții sau complete specializate pentru minori și familie.

Completele şi secțiile specializate pentru minori şi familie, precum şi tribunalele specializate pentru minori şi familie judecă atât infracțiunile săvârşite de minori, cât şi infracțiunile săvârşite asupra minorilor

Când în aceeași cauză sunt mai mulți inculpați, unii minori și alții majori, și nu este posibilă disjungerea, competența aparține tribunalului specializat pentru minori și familie.

Dispozițiile Codului de procedură penală se aplică în mod

Secțiile curților de apel și ale instanțelor din circumscripția acestora se înființează, la propunerea colegiului de conducere al fiecărei instanțe, prin hotărâre a Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii. Completurile specializate ale secțiilor curților de apel și ale instanțelor din circumscripția acestora se înființează de președintele instanței, la propunerea colegiului de conducere al fiecărei instanțe.

Componența secțiilor și completelor specializate se stabilește de colegiul de conducere al instanței, în raport cu volumul de activitate, ținându-se seama de specializarea judecătorului.

În mod excepțional, în situația în care în cadrul unei secții nu se poate constitui un complet de judecată, colegiul de conducere al instanței poate dispune participarea unor judecători de la alte secții.

În raport cu volumul de activitate, cu natura și complexitatea cauzelor deduse judecății, pentru curțile de apel, tribunale și judecătorii se pot înființa sedii secundare cu activitate permanentă în alte localități din județ sau în municipiul București.

În cauzele maritime și fluviale, circumscripțiile tribunalelor Constanța și Galați sunt următoarele: a)Tribunalul Constanța: județele Constanța și Tulcea, marea teritorială, Dunărea până la mila marină 64 inclusiv; b)Tribunalul Galați: celelalte județe, Dunărea de la mila marină 64 în amonte până la km 1.075.

Conducerea instanțelor judecătorești

Fiecare instanță judecătorească este condusă de un președinte care exercită atribuțiile manageriale în scopul organizării eficiente a activității acesteia.

Președinții curților de apel și ai tribunalelor exercită, de asemenea, atribuții de coordonare și control ale administrării instanței unde funcționează, precum și ale instanțelor din circumscripție.

Președinții judecătoriilor și ai tribunalelor specializate exercită și atributii de administrare a instantei.

Președinții curților de apel au calitatea de ordonator secundar de credite, iar președinții tribunalelor au calitatea de ordonator terțiar de credite. Pentru instanțele militare, Direcția instanțelor militare din cadrul Ministerului Apărării este ordonator terțiar de credite.

În funcție de volumul de activitate și de complexitatea cauzelor, la curțile de apel, tribunale, tribunale specializate, judecătoriile care își au sediul în reședințele de județ, precum și la judecătoriile din municipiul București, președintele poate fi ajutat de 1-2 vicepreședinți, iar la celelalte judecătorii, președintele poate fi ajutat de un vicepreședinte.

La Curtea de Apel București și la Tribunalul București, președintele poate fi ajutat de 1-3 vicepreședinți.

Președinții și vicepreședinții instanțelor judecătorești iau măsuri pentru organizarea și buna funcționare a instanțelor pe care le conduc și, după caz, a instanțelor din circumscripțiile acestora, asigură și verifică respectarea obligațiilor statutare și a regulamentelor de către judecători și personalul auxiliar de specialitate.

Verificările efectuate personal de președinți sau vicepreședinți ori prin judecători anume desemnați trebuie să respecte principiile independenței judecătorilor și supunerii lor numai legii, precum și autoritatea de lucru judecat.

Atribuțiile date prin lege sau prin regulament în competența președinților sau a vicepreședinților de instanțe nu pot fi delegate colegiilor de conducere.

Președinții instanțelor desemnează judecătorii care urmează să îndeplinească, potrivit legii, și alte atribuții decât cele privind activitatea de judecată.

Secțiile instanțelor judecătorești sunt conduse de câte un președinte de secție.

În cadrul fiecărei instanțe judecătorești funcționează un colegiu de conducere, care hotărăște cu privire la problemele generale de conducere ale instantei.

Colegiile de conducere sunt formate dintr-un număr impar de membri și au următoarea componență: a) la curțile de apel și tribunale: președintele și 6 judecători, aleși pe o perioadă de 3 ani în adunarea generală a judecătorilor; b) la tribunale specializate și judecătorii: președintele și 2 sau 4 judecători, aleși pe o perioadă de 3 ani în adunarea generală a judecătorilor.

în cazul în care, la judecătorii şi tribunale specializate, numărul judecătorilor este de 5 sau mai mic, atribuțiile colegiului de conducere se exercită de președinte.

Hotărârile colegiului de conducere se adoptă cu votul majorității membrilor săi.

La ședințele colegiilor de conducere pot participa și președinții de secții. La curțile de apel și tribunale, când colegiul de conducere dezbate probleme economico-financiare sau administrative, la ședințele acestuia participă și managerul economic al instanței, cu vot consultativ.

În funcție de problemele supuse dezbaterii, la ședințele colegiilor de conducere ale curților de apel, ale tribunalelor și tribunalelor specializate pot fi invitați și judecători de la alte instanțe, care nu au drept de vot.

Membrii aleși ai colegiilor de conducere pot fi revocați de adunările generale în cazul exercitării necorespunzătoare a atribuțiilor prevăzute de lege.

Colegiile de conducere nu vor putea adopta hotărâri prin care să adauge la dispozițiile cuprinse în legi, pe motiv că acestea ar fi neclare sau incomplete.

La instanțele judecătorești se organizează, anual sau ori de câte ori este necesar, adunări generale ale judecătorilor.

Adunările generale ale judecătorilor se convoacă după cum urmează: a) adunarea generală a curții de apel și adunarea generală a judecătorilor din circumscripția acesteia - de președintele curții de apel; b) adunarea generală a tribunalului și adunarea generală a judecătorilor din circumscripția acestuia - de președintele tribunalului; c) adunarea generală a tribunalului specializat - de președintele acestuia; d) adunarea generală a judecătorilor - de președintele judecătoriei.

Adunările generale ale judecătorilor se convoacă și la solicitarea unei treimi din numărul judecătorilor care fac parte din aceasta.

Adunările generale ale judecătorilor se pot convoca și de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, de către Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii sau de către colegiul de conducere al instanței.

Adunările generale ale judecătorilor au următoarele atribuții: a) dezbat activitatea anuală desfășurată de instanțe; b) aleg, în condițiile legii, membrii Consiliului Superior al Magistraturii; c) dezbat probleme de drept; d)analizează proiecte de acte normative, la solicitarea ministrului justiției sau a Consiliului Superior al Magistraturii; e) formulează puncte de vedere la solicitarea Plenului sau, după caz, a secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii; f) aleg și revocă membrii colegiilor de conducere; g) inițiază procedura de revocare a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile prevăzute de Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii; h) îndeplinesc alte atribuții prevăzute de lege sau regulamente.

Completele de judecată

Colegiile de conducere stabilesc compunerea completelor de judecată la începutul anului, urmărind asigurarea continuității completului. Schimbarea membrilor completelor se face în mod excepțional, pe baza criteriilor obiective stabilite de Regulamentul de ordine interioară a instanțelor judecătorești.

Completul de judecată este prezidat, prin rotație, de unul dintre membrii acestuia.

Repartizarea cauzelor pe complete de judecată se face în mod aleatoriu, în sistem informatizat.

Cauzele repartizate unui complet de judecată nu pot fi trecute altui complet decât în condițiile prevăzute de lege.

Sistemul de repartizare aleatorie a cauzelor pe completuri de judecată se auditează extern, la fiecare 2 ani, sub conducerea Ministerului Justiției și cu implicarea societății civile și a organizațiilor profesionale ale magistraților. Concluziile auditului sunt publice.

Cauzele date, potrivit legii, în competența de primă instanță a judecătoriei, tribunalului și curții de apel se judecă în complet format dintr-un judecător, cu excepția cauzelor privind conflictele de muncă și de asigurări sociale. În condițiile prevăzute la art. 23 alin. (1¹) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, judecătorii stagiari pot asista, în condițiile legii, la ședințele de judecată ale completurilor formate din judecători definitivi.

Contestațiile formulate împotriva hotărârilor pronunțate în materie penală de către judecătorii și tribunale în cursul judecății în primă instanță, de către judecătorii de drepturi și libertăți și judecătorii de cameră preliminară de la aceste instanțe se soluționează în complet format din 2 judecători.

Apelurile și recursurile se judecă în complet format din 3 judecători, cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel.

Completul pentru soluționarea în primă instanță a cauzelor privind conflictele de muncă și asigurări sociale se constituie dintr-un judecător și 2 asistenți judiciari.

A sistenții judiciari particină la deliberări cu vot consultativ și

Asistenții judiciari participă la deliberări cu vot consultativ și semnează hotărârile pronunțate. Opinia acestora se consemnează în hotărâre, iar opinia separată se motivează.

Instanțele militare

Instanțele militare sunt: a) tribunalele militare; b) Curtea Militară de Apel Bucuresti.

Instanțele militare au, fiecare, statut de unitate militară, cu indicativ propriu.

Instanțele militare judecă la sediul acestora. Pentru motive temeinice, instanța poate dispune ca judecata să se desfășoare în alt loc.

Instanțele militare pot judeca și pe teritoriul altor state, militari români, membri ai unei forțe multinaționale, în condițiile în care, potrivit unei convenții internaționale, pe teritoriul statului primitor poate fi exercitată jurisdicția română.

La ședințele de judecată, judecătorii și procurorii militari sunt obligați să poarte uniforma militară.

În municipiile București, Cluj-Napoca, Iași și Timișoara funcționează tribunale militare.

Tribunalele militare judecă procesele și cererile date prin lege în

competența lor.

Tribunalul militar este condus de un președinte ajutat de un

rirbunatur mintar este condus de un președinte ajutat de un vicepreședinte.
Curtea Militară de Apel functionează în municipiul Bucuresti, ca instantă

unică, cu personalitate juridică, fiind condusă de un președinte ajutat de un vicepreședinte.

Expert media, Florin FĂINIȘI

